

Az út

ilenc órakor indult el otthonról. Csomagot nem vitt magával, csak egy szatyrot, benne az aznapi újsággal, két szendvicssel meg egy szódavízzel teli üvegpalackkal. Atlétatrikót és szövetnadrágot húzott, cérnazoknis lábát bőrszandálba bújtatta, majd begombolta a rövid ujjú inget. A könnyű nyári zakót csak a vállára dobta. – Nem fogsz így fázni, Apu? – kérdezte a felesége. – Nagyon legényesen öltöztél áprilishoz képest. – Nem az évszakhoz öltözünk, hanem az időjáráshoz – morogta. – Tizenhatot mutat a hőmérő, Anyu! – Az alacsony, ősz asszony nem vitatkozott, inkább másfele terelte a szót: – Biztos elég lesz az a két szendvics? Tudod, hogy csak késő délutánra érsz oda... Persze, ha le nem késed a csatlakozást... Akkor lehet, hogy csak estére. – Acélkék szemével gyöngéden a nejeire nézett, és mégis begombolta a zakóját. – Nem késem le, Anyu, te is tudod. – Fölemelte a szatyrot, megsimogatta a tacsót, aki a kapuig kísérte őket, és keskeny ajkával puszit lehelt felesége korán megráncosodott arcára. – Holnapután jövök, Anyu! – búcsúzott és elindult az utcán a vasútállomás felé. Háta és mellkasa izmain megfeszült a kiskabát.

(Miért kell nekünk fél órával a vonat indulása előtt már az állomáson lennünk? Pontosan tudjuk, hogy az állomás a házunktól kényelmes sétával is csak húsz perc, és mi mégis kilenckor indulunk otthonról, pedig a vonat csak tízkor megy...)

Fel kell készülni minden eshetőségre.

Volt már olyan, hogy egy szerelvény előbb állt ki az állomásról? Mozdonyvezető vagy, biztosan tudod.

Nem volt.

Akkor meg?

Útközben is történhet bármi, Tomi.

Például mi? Leszakad a Kapos folyó hídja alattunk? Vagy a febrobban a vasúti felüljáró?

Ne gúnyolódj velem, az anyád istenit, te, gyerek!

Csak szeretném megérteni, papa! Kimegyünk az állomásra, aztán a váróban ücsörgünk.

Csak amíg be nem szállhatunk a kupéba...

Ja! Aztán ott ücsörgünk tovább.

Így legalább jó helyünk lesz, az ablakhoz ülhetünk.

Nekem teljesen mindegy hová ülök, mert átolvasom az utat.

Pedig nézegethetnéd a tájat...

Mit? Ahogy az erdősávokat fölváltják a szántók, azokat meg az erdősávok? Vagy bámuljam a magasfeszültségű vezetékeket?

Azért ennél változatosabb az út.

MOLNÁR CSABA (1967) közgazdász diplomát szerzett, jelenleg egy bajai gazdasági társaság pénzügyi igazgatója. Regénye: *A három kristály legenda* (2011).

Na, ne mondd! A fene se' érti ezt. Egész életedben mozdonyokat vezettél, gőzöst, dízelt, villanyt, mégsem tudtad megunni az utazást.

Ezt nem lehet megunni, Tomi!

Szóval miért jövünk ki ilyen korán az állomásra?

Mert akkor nagyanyád nyugodtabb.

Aha! Szóval azért dekkolगतunk a váróteremben, hogy a mama – aki itt sincs – ne legyen ideges...

Nagyjából.)

Végigment a Nyár utcán. Nyár – ízlelgette a szót. A nevek mindig is hangulatokat ébresztettek benne. Valéria! Ez olyan kimondva, mintha zselét kanalazna az ember. Zita! Borsópirgálás, kukoricakobzás, babfejtés. Ödön! Labdát gurítunk keresztül karikákon. Nyár! Meleg, langyos szellő, fényesség. Még akkor is, ha talpunk az utca őszi esőtől dagasztott sarát tapodja, vagy meg-megcsúszik a vékony jégvártyán, amely alattomban húzódik a frissen esett hóréteg alatt. Ezért elégséges áprilisban a rövid ujjú ing meg a zakó – mosolygott. Az utca közepétől, körülbelül onnét, ahol az Ingatlankezelő Vállalat irodaépülete emelkedett ki a családi házak közül (valamikor malom volt, és ő még emlékezett, ahogy a szekerek sorban álltak a sorompó előtt búzászákokkal megrakottan), jobboldalt elfogytak az épületek, és a Kapos folydogált az úttesttől a korláttal védett ártérével elválasztva. Most jobbára pataknak tűnt, bár az ő életében háromszor-négyszer előfordult, hogy megduzzadt a sok esőzéstől, elöntötte az árteret, és magával ragadott mindent, ami nem ragaszkodott gyökerével a talajhoz mindenek fölött, vagy amit a hányaveti gazdák a kertek alatt a földjeiken hagytak. Ilyenkor kicsődült az utca apraja-nagyja, egymást túllicítálva óbégattak, hogy ennél nagyobb áradást még nem láttak. A Szabó Feri egyenesen demizsont hozott jófajta kadarkával meg pár műanyag poharat, aztán körbekínálta a szájtatókat. Ő csak egy pillantást vetett a hömpölygő, sáros-iszapos folyamra, amikor elkerekedett mellette a hepehupás kocsúton (akkor még nem betonozták le az utcát, nem volt csatorna vagy föld alatt futó gázvezeték sem), és nagyon rossz érzése támadt. Tudta, a házukat nem fenyegeti vész, mégis az ár, ahogy elsodor gyökértelen léteket, szomorúsággal és kilátástalansággal töltötte el. A lányát is valamiféle áradás ránthatta magával.

(Papa! Milyen volt az apám?)

Semmirekellő! Egy nyomorult szemétláda.

Kicsit bővebben? Talán vert engem?

Eltörtem volna a csontjait, ha kezet emel rád!

És anyut?

Anyád tagadja, de kaphatott időnként, ha én nem láttam.

Mégis szerette...

Igen. Szerette az utolsó percig. Még akkor is zokogott, amikor a Barkas örökre elvitte a cuccaival együtt. Egy utazótáskával érkezett, hét megpakolt bőrönddel ette el a rosseb.

Nem tudsz neki megbocsátani...

Inkább anyádra haragszom! Mi mondtuk neki. Kell a jó, lányom? Nem! Kell a rossz? Két kézzel kapott utána! Anyádnak főiskolára kellett volna mennie!

Nekem anyu azt mondta, hogy ti sosem engedtétek volna kollégiumba.

Úgy tűnik, a kollégium lett volna a kisebbik rossz. Apád egyszerűen nem való volt anyádboz. Egy kőműves! Érted? Egy kőműves!

Úgy tudom, a Lajos bátya is az.

Ne értetlenkedj, Tomi! Anyádat úgy neveltük, hogy diplomája, jó állása, biztos megélhetése, értelmiségi férje legyen.

A kőművesség jó szakma...

Talán az lehetett volna apádnak is, ha nem issza el a pénzét meg az eszét. Fizetésnapon eltűnt egy hétre, aztán részegen, pénz nélkül tért meg.

Végül is mi történt velük? Miért váltak el?

Apád fölcsinált egy kurvát, és elhagyta érte az anyádat. Meg téged. Ez történt.

Aztán anyu megint szerelmes lett...

Nem mindjárt, három évre a válása után. Aztán meg nem hiszem, hogy az szerelem lett volna.

Elköltözött. Eléggé messzire...

Elmenekült. Eléggé messzire.

Engem meg itt hagyott.

Figyelj rám, Tomi! Nem hagyott el téged! A nagyanyád és én nem akartuk, hogy velük menj! De hát miért?

Egyszer még hálás leszel nekünk ezért...)

A Kapos folyó túlszéljén a Jókai-liget terpeszkedett tölgy- és gesztenyefáival, elején a játszótérrel, ahová régebben gyakorta vitte ki az unokáját. A házuk udvarán is volt hinta – ő építette –, de a ligetbeli sokkal jobban kilengett, és Tomi imádta ezt. Fél óra játék, aztán hazafelé egy fagyi a sarki cukrászdában – néha hetente háromszor is. A park végében, csaknem szemközt az Ingatlankezelő Vállalattal, állt a városi uszoda és strand tömbje. A szegény Radó fiúcska jutott eszébe, amint ráérsően átballagott a Kapos hídján a vasúti felüljáró felé, aki tavaly nyáron fulladt a strand nagymedencéjébe. Akkor találták meg, amikor zárás után leeresztették a vizet. Úgy beszéltek, valaki belökte – egész biztosan véletlenül – a mélyvízbe, amikor a medence mellett a bisztró felé igyekezett. Kis kezében még mindig szorongatta azt a tízforintost, amit az anyjától kapott. Nem volt még kilencéves. Akár a Tomi is lehetett volna, ha ő meg a felesége nem nevelik vasszigorral. De vasszigorral nevelték vasfegyelemre, és biztos tudta, hogy ez még hasznára válik, ha élete nem lesz majdan olyan kényelmes.

(Mi ez a beírás az ellenőrződben, Tomi?!

Kinevettek...

Ki nevetett ki?

Mindenki! Azt kérte a tanító néni, hogy soroljunk neki vasutasokat. Tudod, olyan... vasutas foglalkozásokat. A többiek mondták a mozdonyvezetőt, a kalauzt, az állomásfőnököt, aztán én is jelentkeztem.

És...?

Mondtam a krampácsolót és a pudligárt. Aztán kinevettek. Röhögött az egész osztály. Én meg lehülyéztem őket... Ezért kaptam a beírást.

Tomi, a pudligárt csak mi hívjuk így. Tudod, egymás között. Ez afféle... belső nyelv...

Akkor is te mondtad nekem. Kiabáltam, hogy a papám mozdonyvezető, és nála jobban nem ismeri senki a vasutasokat. De csak röhögtek rajtam teli pofával... Érted már, miért hülyéztem le őket?

Akkor sem csinálhatsz ilyet, Tomi! Pénteken nincs tévzés, megértted?

Csak...

Mit csak?!

Csak olyan volt, mintha rajtad nevetnének...)

Már a vasúti felüljáróról látta, hogy a szerelvénye bent áll az állomáson. Nagy, téglapiros dízel hat kék színű kocsiival.

(M 62, a Szergej! Így hívjuk, Tomi, mert a Szovjetunióból érkeznek. Ezek a legerősebb mozdonyok.)

Jegyvásárlással nem kellett bajlódnia, nyugdíjas mozdonyvezetőként szabadjegye volt, bárhová ülhetett, ráadásul az első osztályon. Az ablak mellett foglalt helyet az egyik üres kupében. A gyorsított személyvonat – micsoda MÁV-os elméncség, se nem gyors, se nem személy! – indulásáig még húsz perce maradt. Elővette a szatyorból a *Somogyi Néplap* aznapi számát, és silabizálni kezdte.

(Holnap elutazom anyádékhoz, Tomi. Írjál neki pár sort, elviszem magammal!

Miért méész?

A nevelőapád kért meg, hogy segítsek a kertjükben fölállítani a fólíasátrát.

Meddig maradsz?

Holnapután már jövök haza.

És most mi a rossebet írjak?!

Például, hogy mi történt az iskolában...

Azt már megírtam múlt héten. Kár, hogy nincs telefonunk! Utálok leveleket körmölni! Ráadásul a mama még azt is ellenőrzi, szép, kerek betűkkel írtam-e...

Na, írjad, ne mondjam még egyszer!

Nem lehetne, hogy én elmondom neked, amit leírnék, te pedig továbbadod neki?

Nem lehetne! Az isten áldjon meg, az égvilágon semmit sem kell csinálnod, csak tanulni! Nem kérjük, hogy segíts a kertben, a bevásárlásnál, a takarításban! Egy kurva levelet csak meg tudsz írni!

Igenis végzek munkát! Például azzal, hogy most főlemelem ezt az újságot, munkát végzek... Micsoda?!

Tanultuk fizikából. Minden olyan tevékenység, amely erőfelfejtéssel jár, munka!

Most agyoncsaplak, te átkozott kölyök!)

A szerelvény megrándult, ő kinézett az ablakon, bámulta, ahogy a házak, fák, utak, az utakon valami távoli cél felé haladó autók és gyalogosok tűnnek tova, először lassú, majd hatványozottan gyorsuló tempóban. A világ körtáncát a sínpár és a szaladó vonat kiegyenesítette, miközben monoton, hangos kattogássá erősödött az aláfestő zene, ahogy a fém megtalálta a hézagokat a fémen. Tovasodródnak az élet dolgai... A kiöntött Kapos jutott eszébe. Az utazás is afféle áradás... Ismét a napilapba temetkezett, hogy valamelyest akadályozza gyászos gondolatainak túlsordulását. A fájdalom Dombóvárnál érkezett szinte menetrendszerű pontossággal, amint befutottak az állomás épülete elé. A nyilallás a zsigereit támadta, úgy döfött az alhasába, hogy összegörnyedt ültében. Mi a rosseb ez? Rosszat ettem talán? Vagy sokat?

(Vigyázz azzal a káposztával, Apu! Tudod, ha sokat eszel, jön az epegörcs!)

De ez nem epe, annyi bizonyos! Ha elindul a vonat, majd kimegyek a mosdóba, gondolta. Amúgy is kiment volna...

(Minek szeded össze azokat a vécépapírokat meg papírtörölköket, papa?)

Ha nem én viszem el, elviszi más...

És ha valakinek kell majd?

Nem figyeltél! Ha valakinek kellene, akkor sem találna, mert addigra más üríti ki a tartókat. Nekem meg jó lesz ottbón a pottyantósban.

De ez lopás!

Tom! Válogasd meg a szavaid! Én nem vagyok tolvaj!

Remek! Ott kezdődik Kelet-Európa, ahol a vonatokból eltűnik a vécépapír. És az én vasutas, mozdonyvezető papám gyűjti be!

A fülkébe idős, kövér asszonyság nyomult, leült mellé, és azonnal beszélni kezdett. ...gyönyörű időnk van áprilishoz képest, nincs igazam?, a lányomtól jövök, jól megpakoltak, mintha valami málhásjóság lennék, de én nem bánom, mert kell a friss hús Pesten, amit a hentesnél lehet kapni, az minden, csak nem friss, a zöldségekről már ne is beszéljünk, a paprikának meg paradicsomnak nincs íze, a rosseb tudja, honnan hozzák azokat... Bágyadtan elmosolyodott, de ajka grimaszba görbedt, ahogy a fájdalom könnyörtelenül a hasába mart. Ez a fájás... ez tökéletes! A tökéletességre törekvő embernek csakis tökéletes fájdalom dukál! Nem simogató, aztán egyre fokozódó vagy szaggató, csillapuló, majd erősödő! Nem! Kitartó, egyenletes, marcangoló, belsősegeket széttépő és kegyetlen, amit csak akkor érezni, ha megrúgják az ember férfiaságát! A tökéletes fájdalom!

(Faj, Tomikám! Jó hogy jössz!

Mi történt, mama?!

Nagyapád délben bement a szobádba, hogy kicserélje azt a kiégett körtét a csillárban.

És?

Azóta ott szereli!

Négy órája?!

Nem tudok beszélni vele, mert már nagyon ideges.

Papa! Papa! Mit csinálsz?

Bejöttem, hogy kicseréljem az izzót, de megláttam, hogy laza a foglalat. Kibontottam az aljzatot, ott meg elkopott a drótok szigetelése. Ahogy kijebb rántottam, lejött egy körömnyi helyen a vakolat a kampónál, azt is meg kellett igazítanom.

De miért? A csillár főlő gyűrűje eltakarja...

Eltakarja, de attól a hiba még ott marad! Jegyezd meg jól, Tomikám, vagy tökéletesen csinálsz valamit, vagy sehogy!

– Rosszul van? – szölongatta az asszonyság. Megrázta a fejét, próbált fölállni, de kétszer is visszaruskadt az ülésre. Érezte, hogy rövidre nyírt, ősz tincseit összetapasztja az izzadság, és verejtékcseppek apró patakjai indulnak meg holtápadt homlokán, arcán a szája szögletéig. Maga sem tudta, hogyan vergődött el a vécéig. Odabent magára zárta az ajtót, kigombolta a nadrágját. Vizelni próbált, közben fogantyú után tapogatózott. Kis híján elvesztette az egyensúlyát, mert a vonat váltókon csattogott keresztül, ide-oda billegtetve a szerelvényt. Megmosta a kezét és az arcát, visszament a fülkéjébe. Igyekezett némi tartást erőltetni magára. – Pincehelyen szálljon le! – tanácsolta a nő. – Látom, hogy fájdalmi vannak, ebből nem lehet viccet csinálni, ezt mondogatom az uramnak is mindig, de az a makacs ember mindent csak félvállról vesz, nem menne az orvoshoz, ha a belein csúszna, akkor se', aztán tőlem várja, hogy ápolgassam, de mondanom se' kell, nekem is megvan a magam baja, a bokám szilánkosra törött öt éve, fél esztendeig voltam gipszben, aztán mégse forrt össze rendesen, azóta minden időjárás-változást megérzek, mondjuk, azt a térdem is érzi, úgy

szaggat akkor, hogy majd' belehalok... Magában azon rimázkodott, hogy legyen már vége a szóáradatnak, de az asszony csak beszélt és beszélt. Kinézett az ablakon. Az országút most párhuzamosan futott a sínpár mellett, utazócirkusz autói, a sátor ponyváját, alkatrészeit és az állatokat szállító nyerges vontatók cammogtak rajta. A képek összefolytak előtte, csak az egyik lakókocsira festett bohóc vigyora és tűzpiros krump-liorra maradt, amely lassacskán kitöltötte a kupé ablakát, de nem maradt az üvegen kívül, a torz grimasz átcúszott-mászott rajta, és már itt van a fülkében, egészen a szemei, előtt, nem is, inkább az agyában, a bensőjében, a zsigereiben, ez az átkozott bohóc marcangolja a gyomrát, a máját, a beleit...

(Tudod, Tomi, hogy honnan lehet megállapítani, egy cirkusz jó-e vagy vacak?)

Várj, kitalálom! A lakókocsik számából. Eltaláltam?

Nem. Abból, hogy a sátor hány árbocos.

Árboc?

Bizony! Nézd, ott a ligetben már fölállították a sátrat. Hány rúd ágaskodik a tetején?

Négy.

Úgy van. Ennek a cirkusznak már érdekes lesz a műsora. Ha csupán két rúd tartja a ponyvát, az előadás is vacak lesz, mert az egy szegény cirkusz.

Honnan tudod?

A négy árboc azt mutatja, hogy van légtornász számuk. És a légtornászok adják egy műsor sava-borsát. Nem a bobócok, nem a bűvészek, még csak nem is a vadállatok. A légtornászok! Nem is beszélve arról, hogy ők a legdrágábbak.

Ezt honnét veszed?

Volt idő, amikor a cirkuszok még vonattal utaztak. Akkor beszélgettem el egy-két artistával.

Meséltek történeteket is? A cirkuszosok élete biztosan nagyon izgalmas.

Igen, ha magas a nézőszám és van elég pénz. De azért nem élnek olyan jól. Történeteket, persze, mondtak eleget. Egyikük – csak porondmunkás, nem mutatványos – beszámolt egyszer egy tragédiáról, amely valahol a Nyírségben esett meg. A cirkusz legnagyobb attrakciója a négy szibériai tigris volt, de nem az állatok, hanem az idomár felesége miatt, akinek a gömbölyű idomai... ööö... szóval, aki mindig nagyon csinosan öltözött. A dekoltázsa, a combjai... ööö... illetve, a ruhája csillogása akkor is el tudta terelni a nézők figyelmét, ha a vadállatok hibáztak. A cirkusz bobóca – kis liliputi emberke – beleszeretett az idomár feleségébe. Aki észrevette a törpe epekedését, jót nevetett az egészen, de csak addig, amíg a tigrisidomár rajt nem kapta a feleségét a bobóccal, amint... ööö... amint csokolóznak. A dübös férj bosszút esküdött. Produkciójuk mindig azzal fejeződött be, hogy a bölgy a kecses nyakát a legnagyobb tigris pofájába hajtotta, a borotvaéles agyarak közé. Az eset utáni előadáson az idomár egy tüvel vagy valami hasonlival beleszúrta a vadállat tomporába, amikor a feleségének a nyaka éppen a tigris szájában volt.

Az igen!

Az állat rábarapott a nő nyakára, patakzott a vér mindenfelé. A segédek és a porondmunkások rögvést beszaladtak a manézszba, egyikük föllökte a drapéria mellé készített fáklyát, amellyel a tüzes karikákat gyújtották meg. A díszítés tüzet fogott, s mire a közönség észbe kapott, már lángolt a ponyva. A nézők egymást taposva rohantak a kijáratok felé. Rövidesen a padosrok is lángoltak, a nézőtér pedig összeroskadt. A sátorban tartózkodók alig több mint harmada élte túl a katasztrófát.

Papa! Igaz ez a történet?

Akár igaz is lehet...)

– Elaludt – hallotta a szemközti ülésből. – Inkább elájult – kontrázott egy ismerős hang. Igen, az asszonyság hangja ez, az asszonyé, akit a lánya ellátott hússal és zöldségekkel, hogy Pesten mindig mindenből frisset ehessen. – Beteg, folyik róla az iz-zadság, aztán meg az arca is eltorzul, amikor beléhasít a fájás, az uram viselkedett így, amikor vesekövei voltak, de ő mindig a hátát tapogatta, nem a hasát, kórházba is került hamar, mert nem volt képes kipisálni a köveit, ott bent aztán meghajtották, már-már meg is operálta az a drága főorvos úr, akinek az unokája színésznő, tudják, most nem jut eszembe a neve, de itt van a nyelvem hegyén... – Le kellett volna szállnia! – morogta egy idősebb úr. Szerette volna arrafelé fordítani a fejét, de nem ment. – Mondtam neki, hogy szálljon le Pincehelyen, most meg már Sárbogárdot is elhagytuk, de ő csak szenved, nem értem, miért, utoljára a keresztlányomat kellett ügyeletre vinni, mert leesett a bicikliről, kificamította a lábát, csúnya ficam volt, az ügyeletes be is hívta a kollégáját, nézze meg ő is, mert ilyen ficamot még nem látott, aztán... – Nem lehet, hogy részeg? – mondta a szemközt ülő fiatal lány, és ő résznyire emelve a szemhéját észrevette, hogy szemlátomást elhúzódik tőle. – Ááá, dehogy, nem érezni a pia szagát, higgye el, nekem ebben aztán igazán van tapasztalatom, mert a megboldogult vejem nem vetette ám meg a pálinkát és a jóféle borocskát... Mit mondott az előbb a vén szószátyár? Elhagytuk Sárbogárdot? Nemsokára Kelenföld következik, ott le kell szállnia, aztán bevárja a csatlakozást Tatabánya felé. Ha jól érezné magát, elmenne a Déli pályaudvarig, onnan metróval át a Keletibe. Azzal is telik az idő. Tomi ezt választaná, imád metrózni. De most nem képes erre. Meg aztán ott az az alagút, közvetlenül a Déli előtt. Ha most bemegy vele a vonat, talán ki sem jön többé... Inkább Kelenföld!

(Mi történt, Apu? Tomi egy szót sem szól, amióta megjöttetek.

Látott valamit...

Hol? Mit látott, amitől kifogyott a szóból?

Kelenföldön szálltunk le. A trafikban akart bélyegeket venni a gyűjteményébe. Meg aztán nem értünk volna át a Keletiből a Délibe a gyors indulásáig.

És? Nem voltak bélyegek?

De voltak. Amikor megvásároltuk, kimentünk a peronra. Sétálgatott ott egy csinos nő, szintén a vonatot várta.

Nebogy azt mondd, hogy a Tominak megtetszett az asszony...

Debogy! Jött arra két pályamunkás. Ittak már, nem is keveset, látszódtak rajtuk. Elmentek a nő előtt, mire az egyikük – nagydarab, harsány pacák – visszafordult, és a nőböz nyúlt.

Hogy érted, hogy a nőböz nyúlt?

Faj, Anyu, ne értetlenkedj már! Megfogta a nő pináját!

Jesszusom!

Az asszony a táskájával ütötte a fickót, aki teli pofával röhögött, és büszkén fogadta társa vállveregetését. Aztán továbbálltak, és mindenki tebetetlenül méregette a szegénykezőt asszonyt. De tudod, mi volt a legszörnyűbb?

Jó ég! Ez is eléggé szörnyű! Hogy ilyesmi előfordulhat...

Az, hogy a többi várakozó utas utána úgy húzódtott el a nőtől, mintha leprás volna!

Miért nem léptél közbe?

Tudod jól, hogy miért nem!

Igen, tudom... Tomi miatt... Értem már, miért olyan csendes.

Még egy felnőttnak is nehéz földolgozni a látottakat, nemhogy egy gyereknek...)

– Le kell szállnom – dadogta. A szófosó asszonyosság közelebb húzódott. – Egy szavát sem értem, ismétlje meg, a szatyrában találtam egy palack szódavizet, itt van, ni, legalább a száját nedvesítse meg, ha már kortyolni nem bír, nagyon beteg maga, nincs mese, a Déliben majd hívunk mentőt, a kórházban pedig rendesen ellátják, egyet se' féljen, a mai orvosok már mindent tudnak gyógyítani, mondtam is a minap a lánynomnak Dombóváron, hogy Pesten olyan, de olyan rendelők vannak... – De nekem Kelenföldön kell leszállnom – sóhajtotta. – Elhagytuk már Kelenföldet – tájékoztatta a szemközt ülő lány, aki jobbára az ajkairól olvashatta le a szavakat. Lehunyta a szemét. Mindjárt itt az alagút! És ahogy eluralkodott rajta a kétségbeesés, ahogy a rettegés a fájdalmat is fölülmúlóan borította be, a vonat bezötyögött vele az alagútba. A kupékban nem gyújtották föl a lámpákat, a sötétségben, ahogy az alagút falai a fülkére telepedtek, kihunytak az utolsó fénymorzsák, elenyésztek a dolgok és a személyek körvonalai, míg végül nem maradt más, csak az emlékek, aztán csak a szeretet és a megbocsátás, végül semmi...

(Nem értem! Mama, akkor most hol van a papa? Átvitték egy másik kórterembe?)

Nem... Várj egy picit... Csak... Azt mondta a Kati nővér, hogy papa meghalt az éjszaka... Az nem lehet... Hiszen tegnap még beszélgettünk vele...

Nagyon beteg volt már.

De tegnap jobban volt! Láttam! Mosolygott, nevetett... Doktor úr, doktor úr! Ugye, hogy nem halt meg a papa! Ugye, nem!

Sajnos meghalt, fiam! Rákos volt, nagyon beteg. Tudom, hogy tegnap jobban volt, de az a tapasztalatunk, hogy a végső stádiumban járó betegek állapota közvetlenül a halál előtt jobbra fordul.

Miért? Nem értem... Miért?

Talán a Mindenható ad nekik még egy boldog napot, mielőtt magához szólítja őket. Vagy a természet így próbál ellensúlyozni...

Faj, istenem! Papa, drága papikám...

Gyere, menjünk, Tomi!

Doktor úr!

Tessék, fiam!

Azt hallottam, hogy a baldoklók előtt leperreg életük filmje, meg valamiféle alagúton mennek keresztül...

Vannak, akiket visszaboztak a klinikai halál állapotából. Azok így mesélik... Szerintem ez csak az elme játéka. Az agy a halál pillanatában olyan enzimeket termel, amellyel elviselhetővé teszi az utolsó másodperceket.

És maga mit gondol, doktor úr!

Hogy én mit gondolok, az nem számít. Neked így se', úgy se' lesz könnyebb. De ha igazán tudni akarod, én azt gondolom, hogy az utolsó másodpercek alatt utazást teszünk az emlékeink között. És ha ez csakugyan így van, vigyáznunk kell! Ügyelnünk és figyelmeznünk kurta létünk valahány mozzanatára!

Mama, igaz ez?

Akár igaz is lehet...)